



**INSTYTUT
EMERYTALNY**

Podsumowanie wyników PPK na koniec 2020 roku

Warszawa, styczeń 2021

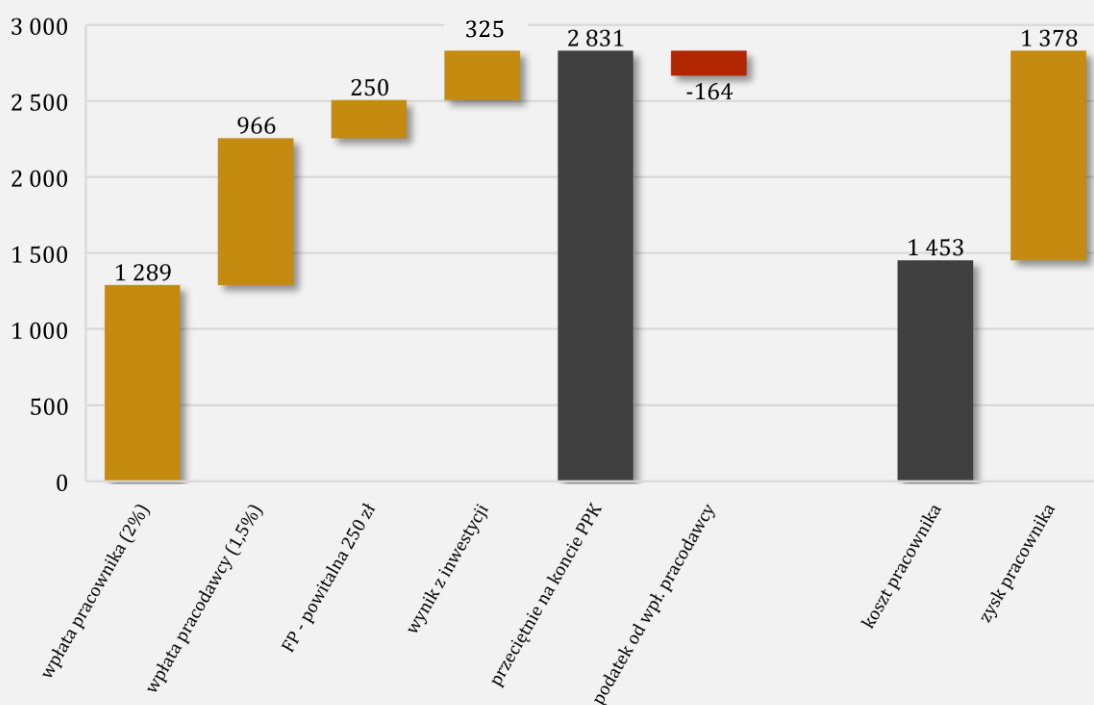
Podsumowanie wyników PPK na koniec 2020 roku

Przeciętnie uczestnik PPK, który nie dokonał zwrotu środków w ciągu pierwszego roku **uzyskał zwrot 95%**, a ten, który wypłacił wszystkie środki ma w kieszeni „**tylko 50%**” **więcej** niż sam wyłożył **plus 23%** zapisane dodatkowo na koncie emerytalnym w FUS. Inwestycje na własną rękę przyniosłyby tylko 10,5%.

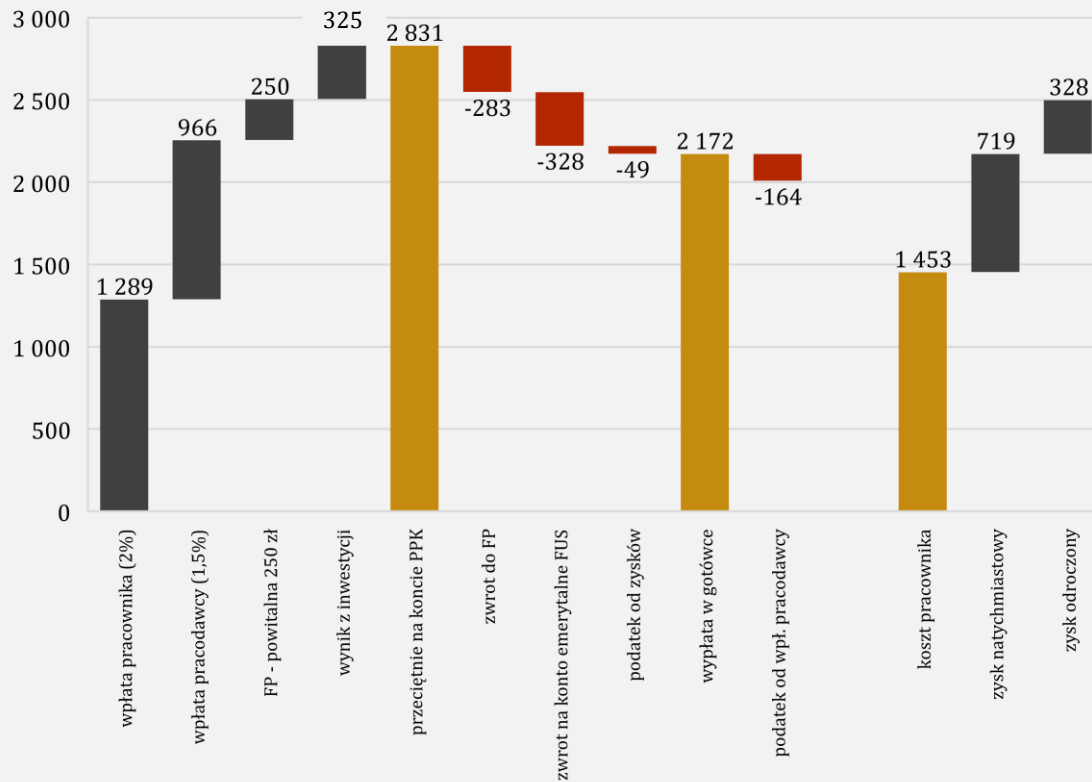
Przeciętnie uczestnik PPK w ciągu pierwszego roku **uzyskał zwrot 95%** albo inaczej na jego koncie jest o 1 378 zł więcej niż sam wyłożył z własnej kieszeni, tj. 1 453 zł (wylczenia dla osoby zarabiającej przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wg GUS). Nawet osoba, która po roku oszczędzania w PPK zdecydowałaby się na zwrot wszystkich środków miałaby od razu w kieszeni o 50% więcej pieniędzy (o 719 zł więcej niż sama wyłożyła) oraz dodatkowo jej konto podstawowe w FUS zwiększyłoby się o 328 zł (zwiększając przyszłą emeryturę).

Nie ma obecnie lepszego i bardziej pewnego sposobu oszczędzania, w której zwrot w ciągu roku może sięgnąć nawet 50%. Tak naprawdę ludzie nie powinni mieć dylematu czy uczestniczyć w PPK (jak się z niego wypisać?) – dylematem powinno być raczej czy wypłacać sobie co pewien czas środki i kupić podczas promocji typu „ceny bez VAT” np. lodówkę czy komputer za 55% oryginalnej ceny, czy też zachować wszystkie zwolnienia podatkowe i dopłaty z Funduszu Pracy oszczędzając do 60. roku życia by mieć ponad 72% więcej kapitału dzięki dopłatom. Gdyby uczestnik PPK chciał samodzielnie inwestować te środki w taki sam sposób jak w PPK, na jego koncie byłoby, po odliczeniu podatku od zysków kapitałowych, tylko 153 zł zysku.

Wykres 1. Przepływy z punktu widzenia pracownika



Wykres 2. Przepływy z punktu widzenia pracownika, który dokonuje zwrotu środków



Dotychczasowym zyskiem pracownika są **obowiązkowe wpłaty pracodawcy** (minimum 1,5% wynagrodzenia brutto) dla każdego uczestnika PPK. Dodatkowo na konto PPK **wpłynęły już wpłaty powitalne** w równej wysokości 250 zł dla każdego uczestnika, finansowane przez Fundusz Pracy. Instytucje finansowe wypracowały przeciętnie już około 325 zł zysku (przy zachowaniu pewnych warunków zysk ten będzie zwolniony z podatku kapitałowego).

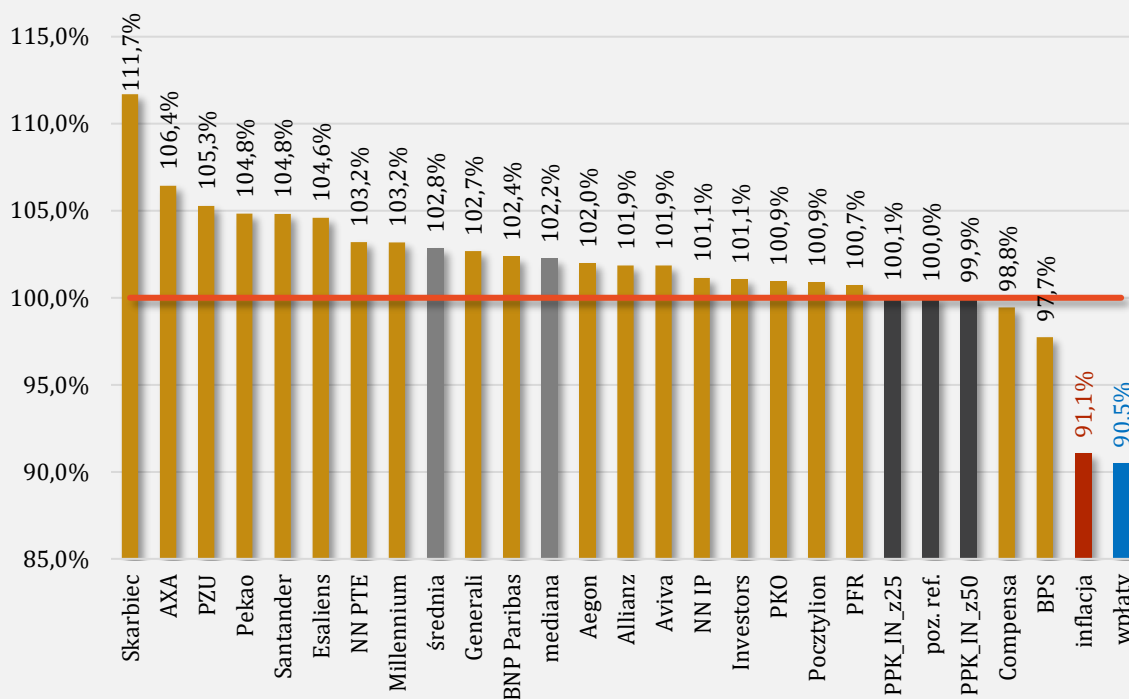
Koszty pracownika stanowią więc wpłaty własne – przeważnie 2%, czyli przeciętnie w pierwszym roku około 1 289 zł oraz podatek od wpłat pracodawcy 164 zł. Razem to 1 453 zł.

Zyski to stan rachunku (przeciętnie 2 831 zł) pomniejszone o wkłady pracownika, czyli łącznie 1 378 zł na co składa się wkład pracodawcy skorygowany o podatek od tej wpłaty, czyli 966 zł – 164 zł = 802 zł, wpłata powitalna 250 zł oraz zyski wypracowane przez Fundusze Zdefiniowanej Daty, czyli wspomniane 325 zł. Jak widać efektywnie 58% zysku pracownika pochodzi na razie z wpłat pracodawcy (skorygowanych o podatek dochodowy), 18% z wpłaty powitalnej a 24% z inwestycji na rynkach kapitałowych. Te proporcje z czasem powinny się zmieniać na korzyść tych ostatnich.

Dokonując zwrotu środków uczestnik PPK otrzyma do kieszeni łącznie 2 172 zł czyli o 719 zł więcej niż sam wyłożył w ciągu roku na PPK! Dodatkowo 328 zł będzie zapisane na jego koncie w FUS i powiększy jego przyszłą emeryturę, a 331 zł straci (zwrot wpłaty powitalnej oraz podatki).

Warto śledzić regularnie jak radzą sobie instytucje zarządzające naszymi wpłatami, bo znaczenie jakości zarządzania będzie zdecydowanie rosło wraz ze wzrostem stanów kont uczestników PPK. Z najnowszego rankingu (stan na dzień 30/12/2020) można uzyskać następujące informacje i wyciągnąć następujące wnioski:

Wykres 3. Ważona ocena wyników inwestycyjnych



Wnioski:

- 17 instytucji finansowych (IF) spośród 19 pokonało portfele pasywne, czyli pozycję referencyjną – w stosunku do wyników z ostatniego kwartału jest tych instytucji o 3 więcej;
- wszystkie IF w badanym okresie pokonały inflację oraz zanotowały wyższe stany kont niż suma wpłat;
- nie zmieniła się najlepsza IF – liderem pozostał Skarbiec TFI; na kontach uczestników PPK w FZD zarządzanych przez to Towarzystwo jest już przeciętnie o 11,7% więcej środków niż byłoby w portfelach pasywnych (pozycja referencyjna); daje to ocenę na poziomie 111,7%;
- na podium wróciło AXA TFI ze wzrostem oceny do poziomu 106,4% – wzrost o 3,6 p.p.;
- w trójce najslabszych podmiotów pod względem oceny za efektywność zarządzania znalazły się BPS TFI, Compensa TUnŻ oraz PFR z ocenami odpowiednio 97,7%, 98,8% i 100,7%;
- różnica pomiędzy najlepiej ocenianą instytucją a najgorzej ocenianą wynosi 14,0 p.p., co dla osoby z przeciętnym wynagrodzeniem w sektorze przedsiębiorstw stanowi różnicę 386 zł;
- największą poprawę oceny w ciągu kwartału osiągnęły: Esaliens TFI (o 5,1 p.p.), Skarbiec (o 5,1 p.p.) oraz AXA TFI (o 3,6 p.p.);
- największy awans w rankingu zanotowały: Esaliens TFI (aż o 10 pozycji) oraz NN PTE (o 7 pozycji);

9. największy spadek „formy” zaobserwowano w TFI Allianz Polska (o 2,3 p.p.), FZD Aegon zarządzanych obecnie przez Pocztylion-Arka PTE (o 0,6 p.p.) oraz PFR TFI (o 0,5 p.p.);
10. te same instytucje zanotowały też największe spadki w pozycji rankingu: TFI Allianz Polska o 9 pozycji, PFR TFI o 8 pozycji oraz FZD Aegon o 6 pozycji;
11. nadal nie ma na razie istotnych różnic, jeśli chodzi o korzyści z inwestowania za granicą – portfel z dużą ilością akcji zagranicznych ma ocenę o 0,2 p.p. niższą niż z małą ilością tych akcji;
12. odchylenie standardowe oceny zwiększyło się w stosunku do poziomu z poprzedniego kwartału do poziomu 2,9%;
13. choć najefektywniejszą IF jest jeden z najmniejszych podmiotów, to jednak martwi fakt, że cztery najsłabsze IF należą raczej do grona podmiotów z niewielkim udziałem rynkowym; oby nie świadczyło to o zmniejszeniu zasobów IF przeznaczanych na zarządzanie FZD i zmniejszaniu się konkurencyjności rynku PPK.

Zapraszamy już wkrótce do lektury najbliższego raportu „PPE i PPK w IV kwartale 2020”, w którym omówione zostaną pełne wyniki PPK.

Uwagi

Uwagi metodologiczne zostały omówione w raporcie „PPE i PPK w III kwartale 2020” dostępnym na stronie www.institutemerytalny.pl. Do oceny instytucji finansowych użyto skali procentowej, która odnosi się do „pozycji referencyjnej” czyli portfela całkowicie pasywnie zarządzanego, z przeciętnym dozwolonym udziałem akcji krajowych i zagranicznych oraz roczną opłatą za zarządzanie na poziomie 36 pb.

Przedstawiając/cytując powyższe wyniki należy pamiętać o następujących zastrzeżeniach, gdyż miały one istotny wpływ na inwestycje w analizowanych funduszach zdefiniowanej daty:

- **krótki horyzont inwestycji** – przy długoterminowych produktach oszczędnościowych bardzo ważny jest długi horyzont inwestycyjny, a nie kilkunastomiesięczny;
- **duży wzrost aktywów** – polityka inwestycyjna oraz zwroty z inwestycji w początkowym okresie istnienia FZD mogą być zaburzane istotnymi wpływami w porównaniu do zarządzanych aktywów;
- **wielkość aktywów** – małe aktywa pozwalają z jednej strony na bardzo aktywne podejście do inwestycji (możliwość szybkiej przebudowy portfela), ale również mogą przeszkadzać (gdy są zbyt małe) we właściwej dywersyfikacji (ten ostatni czynnik doskwiera zwłaszcza FZD, w których aktywa nie przekraczają 1 miliona zł)
- **czas dostosowania do limitów** – zgodnie z przepisami FZD powinien stosować limity inwestycyjne zgodne z ustawą najpóźniej po roku od rejestracji; najwcześniej ten wymóg musiały spełniać fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden PTE, bo od pierwszej dekady stycznia br.; ostatnim podmiotem, który musiał wdrożyć limity był BPS, a termin wdrożenia upłynął w czerwcu.

Wpływ tych czynników na rezultaty inwestycyjne będzie oczywiście z czasem zanikać.

Przypomnienie podstawowych założeń:

- wpłaty przeliczane są według ostatniej wartości jednostki danego funduszu w danym miesiącu;
- wpłaty dokonywane są w okresie od grudnia 2019 do listopada 2020;
- wartość rachunku PPK sprawdzana jest na dzień 30 grudnia 2020;
- wysokość wpłat wynosi 3,5% (2% pracownik i 1,5% pracodawca) od średniej płacy podawanej przez GUS;
- wpłata powitalna w wysokości 250 zł zostaje przeliczona w kwietniu 2020,
- wynik każdego FZD porównywany jest z wynikiem referencyjnym portfela pasywnego w danej kategorii. Instytucja finansowa otrzymuje ocenę ważoną względem wyników referencyjnych portfeli pasywnych odpowiednio w każdej kategorii 2020, 2025, ... , 2060.



**INSTYTUT
EMERYTALNY**



Grzegorz Chłopek
Ekspert
Instytutu Emerytalnego

Instytut Emerytalny sp. z o. o.
ul. Solec 38 | 00-394 Warszawa

biuro@instytutemerytalny.pl
www.instytutemerytalny.pl